

at det vil ske netop paa den Maade, at de Beløb, som her ere nævnte, bleve henlagte til Benyttelse ene og alene for Tiendeafløsningen. Jeg har derfor ikke kunnet tiltræde denne Indledning til Betænkningen, og den er derfor bleven afgivet for Flertallets, ikke for Udvalgets Regning.

En anden Passus i Betænkningen har jeg heller ikke kunnet slutte mig til, idet det ærede Flertal formener at have tilvejebragt den størst mulige Lighed med Hensyn til Behandlingen af samtlige Tiendeydere. Hvis det har været Flertallets Mening at ville dette, skønner jeg ikke rettere, end at det ærede Flertal har været i høj Grad uheldig dermed, og saa vil jeg, som adskillige andre ærede Medlemmer her i Salen gjorde ved første Behandling, paatale den Ulighed, som man paa en saa mærkværdig stødende Maade gør mellem den, der ejer en andens Tiende, og den, som ejer sin egen Ejendoms Tiende. Denne Forskel fandt jeg, saavel som adskillige andre ærede Medlemmer, var alt for grel, og der blev fra flere Sider i Salen, ogsaa fra den Side, som repræsenteres af det ærede Flertal, udtalt lignende Anskuelser. Det var derfor at vente — jeg ventede det i alt Fald — at der fra Flertallet eller Udvalget vilde være kommet ganske andre og langt mere rationelle Forslag til en Ligeliggørelse mellem disse to Arter af Tiendeydere, end som sket er. Jeg erkender, at der er gjort et Forsøg, som ikke er helt mislykket med Hensyn til Kirketiendejerne, idet der dog gives et Tilskud, som det ganske vist er aldeles umuligt at motivere, fordi det er fuldstændig vilkaarligt, men der gives dog noget, idet man foreslaar, at den, som ejer Kirketienden af sin egen Ejendom, skal have udbetalt to Gange Tiendens Værdi, og desuden skal Statskassen saa bidrage med en vis Kvotadel af det Beløb, som skal henlægges til Kirkens fremtidige Vedligeholdelse. Der er altsaa givet Kirketiendejerne en virkelig Fordel, den være nu for stor eller for lille, det bliver en Skønsag; Beløbet to Gange er som sagt ansat ganske vilkaarligt.

Men samtidig med, at man gør det, bestemmer man for Ejerne af alle andre Tiender, at de skulle være helt anderledes stillede; de skulle nemlig intet have godt-

gjort, undtagen de selv kunne godtgøre, at de have ved dens Indkøb betalt over det 18-dobbelte af Tienden. Jeg forstaar ikke denne Forskel, jeg forstaar ikke, hvorfor den Mand, som ejer sin Kongetiende, ikke skal have Ret til at blive stillet i alt Fald noget gunstigere, end om han slet intet Krav havde, jeg forstaar ikke, at han ikke har Ret til at blive stillet paa samme Maade som den, der ejer sin Kirketiende. Jeg begriber ikke denne Forskel.

Men der er en anden Bestemmelse, som jeg finder endnu langt værre, og som jeg ikke forstaar, Flertallet har kunnet sætte ind i sit Ændringsforslag. Det er i første Stykke af Ændringsforslag Nr. 5, hvor der staar: „Saafremt en Tiende, der den 1. Februar 1902 tilhørte Tiendeyderne, senere er overgaaet i Trediemands Eje, kan Statstilskuddet dog ikke overstige det Beløb, der vilde blive ydet i Statstilskud, hvis Tienden fremdeles tilhørte Tiendeyderne, og disses Andel i Afløsningssummen forhøjes derfor forholdsmæssig.“ Hvorledes skal denne Passus forstaas, og hvorledes kan den komme til at virke? Jo, ganske simpelt saaledes: Naar en Tiendeyder, der selv ejer sin Tiende, har solgt denne siden 1. Februar 1902 til Trediemand, saa skal denne Trediemand, som altsaa er Tiendeejer, nyde de samme Fordele som enhver anden Tiendeejer, nemlig have det 25-dobbelte af Tiendens Værdi, og dertil skal Statskassen tilskyde de 7 Femogtyvendedele, det skal Tiendeejeren have. Men saa staar der: Statskassens Tilskud maa under ingen Omstændigheder overskride det Beløb, som Statskassen vilde have at yde, hvis denne Tiende fremdeles havde været i Tiendeyderens Eje, og det vil jo ganske simpelt sige: intet, absolut intet, medmindre den paagældende Tiendeyder kan bevise, at han har givet mere end det 18-dobbelte for sin Tiende, den Gang han købte den. Det er højst usandsynligt, at han kan det — det kommer jeg senere tilbage til — det er godtgjort gennem Undersøgelser, at 18 Gange er netop det Beløb, som i de sidste 50 Aar gennemsnitlig har været betalt for solgte Tiender; det er altsaa højst usandsynligt, at paagældende Tiendeyder kan godtgøre, at han har givet mere end 18 Gange, og kan han ikke det, vilde han ikke have faaet en eneste